



Propostes per a un nou model de gestió d'equipaments a Catalunya

Barcelona, 16 d'abril 2018

Preàmbul

- El juny del 2015 Foment del Treball Nacional presenta “Per un nou model de gestió d’infraestructures a Catalunya” junt al CAT-100 Catàleg d’Infraestructures pendents d’execució a Catalunya.
- Actualització 2016 i 2017
- Principals conclusions de l’estudi
- El segon informe se centra en altres tipus d’infraestructures, els equipaments comunitaris

Resum executiu

Els **equipaments comunitaris**, que comprenen els centres públics, els equipaments de caràcter religiós, cultural, docent, esportiu, sanitari, assistencial, de serveis tècnics i de transport i els altres equipaments que siguin d'interès públic o d'interès social, constitueixen una **peça clau en el desenvolupament urbà i rural sostenible i en la provisió dels serveis necessaris per consolidar i mantenir l'estat del benestar i millorar la qualitat de vida dels ciutadans.**

Resum executiu

Una de les polítiques essencials per obtenir uns serveis públics de qualitat té relació amb com es planifiquen, projecten, financen, construeixen, mantenen, gestionen i es deconstrueixen o es donen nou usos als equipaments.

La qualitat de les presa de decisions en cada fase determinarà el resultat final de la qualitat dels equipaments construïts o rehabilitats i, en part, dels serveis que s'hi presten, que es fonamenten en la qualitat humana i professional dels servidors públics.

Resum executiu

Malgrat la seva importància, **el debat sobre la política d'equipaments** i bona part de les qüestions que aquí es mencionen és, a casa nostra, **encara incipient, i la planificació sectorial és, en molts casos, inexistent o clarament insuficient.**

No sempre coincideix qui promou, planifica, inverteix i qui rep el servei. Per això, la complexa interrelació que es genera pot distorsionar el rendiment de comptes i l'avaluació del cost/benefici.

Resum executiu

Per tant, **la gestió eficient reclama consens entre qui planifica i finança i qui gestiona**, amb especial atenció a la ciutadania i l'opinió pública.

Per racionalitzar la política d'equipaments és necessari:

- Millorar la coordinació i la col·laboració interadministrativa i entre departaments
- Impulsar els instruments de planificació necessaris (sectorial i supramunicipals)
- Avaluació per organismes independents, així com pels propis ciutadans

Resum executiu

Els principis de transparència, accés a la informació pública, bon govern i govern obert són essencials per a la participació de la ciutadania en la definició i aplicació de les polítiques públiques.

L'eficiència del procés d'inversió, més que mai, ha de ser una prioritat indefugible, per a la qual cosa, abans de construir els equipaments, és necessari que s'apliquin mètodes de valoració que facilitin la presa de decisions de forma objectiva i que n'orientin la prioritització.

Resum executiu

A part dels mètodes més tradicionals de cost-benefici o de cost-eficàcia, darrerament s'estan desenvolupant metodologies per facilitar la presa de decisions, com el model MIVES, per exemple.

A més, altres metodologies, com el *Building Information Modelling* (BIM), *Integrated Project Delivery* o *Lean Construction*, permeten **optimitzar i integrar la planificació, disseny, construcció, gestió, manteniment (*facility management*) i deconstrucció o canvi d'usos dels equipaments.**

Resum executiu

En el nostre país encara cal, però, que s'impulsi definitivament un canvi cultural del qual participin tots els agents implicats i s'adoptin massivament les metodologies i eines que ja han provat la seva vàlua per millorar substancialment l'eficiència i la qualitat en la inversió, i s'aposti per la qualitat i no només el preu en les adjudicacions públiques.

Resum executiu

En els darrers anys s'han realitzat **nous equipaments públics i també s'han ampliat o reformat equipaments existents**. Però en moltes d'aquestes actuacions, **no s'han considerat diversos aspectes: l'eficiència energètica i els costos de manteniment i explotació al llarg de la seva vida útil, l'accessibilitat de persones amb mobilitat reduïda o l'adequació a la societat de la informació, entre d'altres noves necessitats que van sorgint a la nostra societat**.

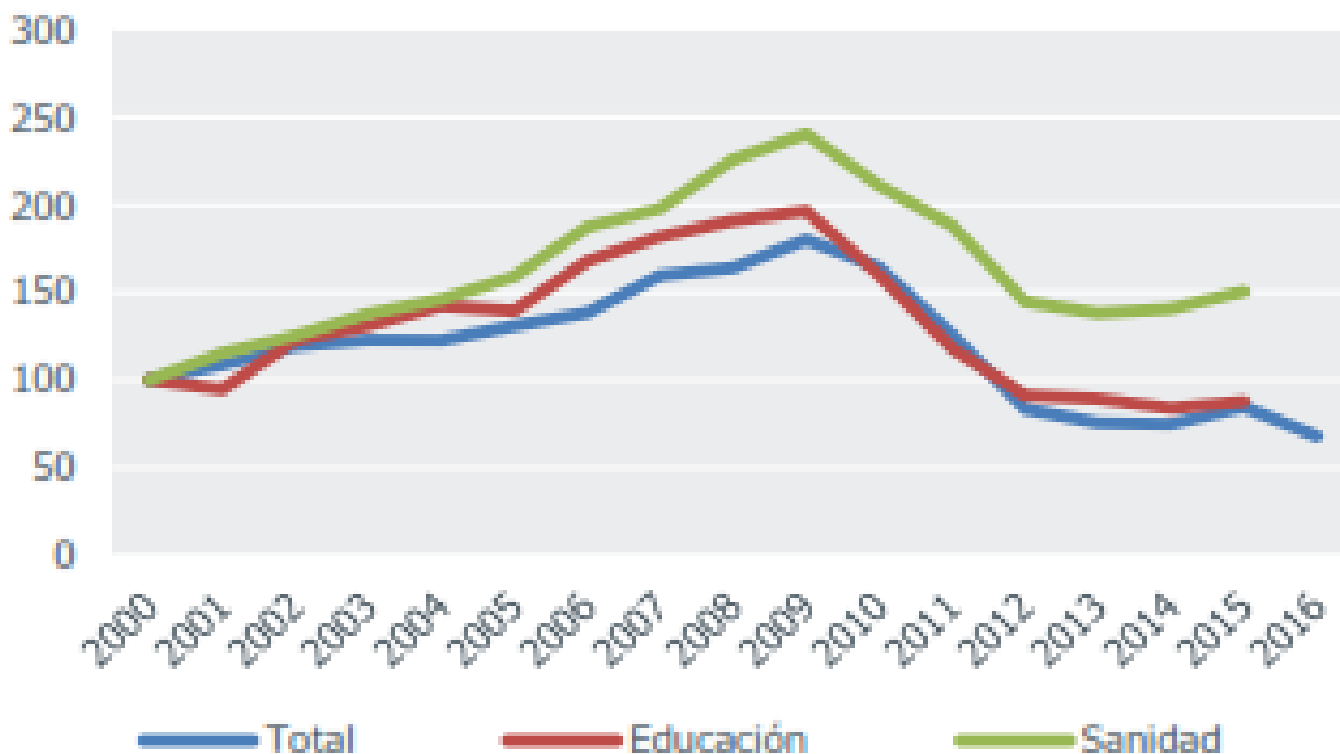
Resum executiu

Els equipaments destinats a serveis públics són grans consumidors d'energia i cal fer-hi actuacions per millorar l'eficiència energètica.

És important que les diverses administracions impulsin mesures per a l'estalvi energètic i la reducció d'emissions en els equipaments públics mitjançant la millora del comportament passiu dels edificis, la renovació de les instal·lacions i l'establiment de protocols o procediments generals per fomentar el manteniment preventiu.

Resum executiu

EVOLUCIÓN REAL DE LA INVERSIÓN PÚBLICA TOTAL, EN EDUCACIÓN Y EN SANIDAD. ESPAÑA (2000=100)



Fuente: Fundación BBVA-Ivie

Resum executiu

A Catalunya, la reducció de la inversió pública en educació ha estat en el període 2009-2015 del -17,9% anual (a Espanya, del -12,6% anual).

I per a sanitat, la disminució ha estat menys significativa i s'ha situat en un -0,5% anual (a Espanya, del -7,5%).

Resum executiu

Si es vol mantenir o augmentar la qualitat en la prestació dels serveis públics, **les diverses administracions públiques han de revertir la pèrdua de dotació de capital acumulat en infraestructures educatives i sanitàries que s'ha produït durant els darrers anys.**

Resum executiu

La coincidència en el temps de diverses iniciatives, com l'elaboració de l'**Agenda Urbana catalana** per orientar el desenvolupament sostenible de les ciutats, la creació d'una **Assemblea Urbana de Catalunya**, l'elaboració del **Pacte Nacional per a la Renovació Urbana**, l'avantprojecte de la **Llei de Territori**, així com la redacció del **Pla Director Urbanístic de l'Àrea Metropolitana de Barcelona**,
....

Resum executiu

....proporcionen un marc adequat i una oportunitat per reflexionar i debatre sobre els equipaments comunitaris, que ha de complementar-se amb una decidida tasca de redacció dels plans sectorials a desenvolupar per les administracions.

Accions a realitzar a curt termini

- Definir els **criteris objectius per prioritzar la construcció d'equipaments** a partir de l'establiment de serveis mínims municipals.
- Definir quins **estudis i anàlisis han de constar en els estudis previs** a la construcció d'equipaments.
- Establir **mètodes uniformes d'anàlisi del retorn econòmic, social i ambiental** de tot equipament, que tingui en compte, entre d'altres, els costos de manteniment i explotació al llarg del cicle de vida.

Accions a realitzar a curt termini

- **Incrementar la inversió en els estudis previs i projectes de construcció** d'equipaments per equiparar-la, com a mínim, a la mitjana europea.
- En la licitació dels contractes públics, apostar decididament per **prioritzar els aspectes qualitatius sobre el preu.**

Accions a realitzar a curt termini

- **Impulsar mesures d'eficiència energètica** i de reducció d'emissions de CO2 en els equipaments públics establint protocols o procediments generals per fomentar el manteniment preventiu, millorar el comportament passiu dels edificis i la renovació de les instal·lacions.
- **En els RAM (Reforma, Ampliació i Modificació), incloure sempre actuacions d'eficiència energètica, accessibilitat, adequació a la societat de la informació, entre d'altres.**

Accions a realitzar a curt termini

- En aplicació del principi de transparència, **publicar els plans i els programes anuals pluriennals existents**, de caràcter general o sectorial, que estableixen les directrius estratègiques de les polítiques públiques d'equipaments, **així com les auditories internes i externes d'avaluació de la qualitat dels serveis públics.**
- **Definir els protocols per a què la participació sigui efectiva.**

Accions a realitzar a curt termini

- **Iniciar la redacció dels plans sectorials que manquin o la seva actualització, amb la col·laboració de la societat civil, prèvia avaluació de les polítiques actuals d'equipaments per organismes independents.**

Accions a realitzar a mig-llarg termini

- **Revisar els protocols reguladors del cicle del projecte** (planificació, identificació, formulació, aprovació, contractació, execució, gestió i manteniment de l'obra d'infraestructura) i, paral·lelament, **el contingut dels plans i projectes**, prestant atenció a les formes de comunicació i la qualitat de la informació sobre la qual es prenen les decisions.

Accions a realitzar a mig-llarg termini

- **Definir els protocols**, de forma consensuada entre tots els agents, **per adoptar aquelles metodologies que permetin optimitzar la planificació, disseny, construcció, gestió, manteniment (facility management) i deconstrucció o canvi d'usos dels equipaments.**
- **Finalitzar la redacció de plans sectorials.**

Accions a realitzar a mig-llarg termini

- **Avaluar periòdicament les polítiques públiques d'equipaments, i els plans i les actuacions que les desenvolupen, per organismes independents i per la pròpia ciutadania.**

Catàleg CAT-Equipaments

- Construcció del catàleg a partir de diverses fonts: plans, pressupostos, premsa...
- No som conscients que hi hagi un catàleg que aplegui el conjunt d'equipaments a Catalunya (els que són i els que hagi de ser)
- El voltant de 160 equipaments detectats pendents d'execució a Catalunya.
- Focalitzats en els següents àmbits: afers socials i família, ensenyament, recerca i universitats, esports, interior, justícia i salut

Annex Catàleg CAT-Equipaments

Afers Socials i Família:

Construcció de Residències de Gent Gran:

Barcelona (4)
L'Hospitalet de Llobregat
Sabadell
Sort (reforma, 2^a fase)
Tarragona (rehabilitació de la Mercè)*
Terrassa (una nova i una altre reconversió integral).

Construcció de Residències de Persones amb Discapacitat Psíquica: Barcelona.

Construcció de Residències de Persones amb Discapacitat Física: Esplugues de Llobregat.

Construcció de Centres d'Acolliment: Barcelona.

Ensenyament (nova construcció, substitució d'edifici, ampliació, reconversió o adequació):

Construcció d'Escoles a:

Abrera: Nova construcció, Escola Abrera*
Almenar: Substitució de l'edifici, Escola d'Almenar*
Barcelona: Nova construcció, Escola La Maquinista i Escola Can Fabra*
Calella: Substitució d'edifici, Escola Doctor Carles Salicrú*
Calonge: Nova construcció, Escola La Sínia*
Campdevàrol: Substitució d'edifici, Escola Pirineu*
Canovelles: Nova construcció, Escola Els Quatre Vents*

Annex Catàleg CAT-Equipaments

Construcció d'Instituts:

Arbúcies: Ampliació, Institut Montsoriu*

Badalona: Substitució d'edifici, Institut Ventura Gassol*

Banyoles: Ampliació, Institut Josep Brugalat

Barcelona: Nova construcció, Institut Angeleta Ferrer i Sensat, Institut Maria Espinalt*, Institut Martí i Pous (Fabra i Coats)*, Institut Viladomat*

Berga: Nova construcció, Secció d'Institut Serra de Noet*

Caldes de Malavella: Nova construcció, Secció d'Institut Caldes de Malavella

Gavà: Ampliació, Institut Escola Gavà Mar

Girona: Nova construcció, Institut Ermessenda de Girona

Gurb: Nova construcció, SES de Gurb

Igualada: Reconversió, adequació i ampliació de l'Institut Badia Margarit

Molins de Rei: Nova construcció, Institut Lluís de Requesens*

Mollet del Vallès: Substitució d'edifici, Institut de Mollet del Vallès

Montcada i Reixac: Ampliació, Institut La Ferreria

Palau-Solità i Plegamans: Reconversió i ampliació de Secció d'Institut Can Periquet*

Els Pallaresos: Nova construcció, Institut Els Pallareros

Pineda de Mar: Nova construcció*

Roda de Barà: Nova construcció, Institut Roda de Barà

Rubí: Nova construcció, Institut Torrent dels Alous*

Sant Celoni: Ampliació, Institut Baix Monsteny*

Sant Cugat del Vallès: Substitució d'edifici, Institut Leonardo da Vinci*

Sant Esteve de Palautordera: Nova construcció, Secció d'Institut Can Record

Sant Joan de les Abadesses: Nova construcció, Institut Escola Mestre Andreu*

Sant Quintí de Mediona: Reconversió, Institut Vall de Mediona

Santa Coloma de Cervelló: Reconversió i ampliació, Institut Montpedrós*.....

Annex Catàleg CAT-Equipaments

Recerca i Universitats:

Edificis de recerca mínims necessaris, previsions a curt i mig termini:

Vall d'Hebron Institut de Recerca (VHIR): Nou edifici, resten tres fases de quatre.

Institut d'Investigació en Ciències de la Salut Germans Trias i Pujol (IGTP): Edifici en construcció del Centre de Medicina Comparativa i Bioimatge

Institut Català d'Investigació Química (ICIQ): Construcció d'un edifici de laboratoris destina a allotjar el programa de recerca sobre energia i matèries primeres renovables

Institut d'Investigació Sanitària Pere Virgili (IISP): Habilitació i equipament dels laboratoris i unitats d'assaigs clínics a l'H.U. de Tarragona Joan XXIII i a l'H.U. Sant Joan de Reus

Universitat Politècnica de Catalunya (UPC): Acabament espais interiors d'alguns edificis de recerca del Campus Diagonal Besòs

Institut de Recerca Biomèdica (IRB): Nou edifici

Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC): Nou edifici

IBE (CSIC-UPF): Nou edifici

Edificis de docència universitària:

Universitat Rovira i Virgili (URV): Ampliació del Campus Catalunya

Universitat de Lleida (UdL): Construcció de l'Edifici Polivalent II al Campus Cappont

Universitat de Barcelona (UB): Construcció de la nova Facultat de Dret

Annex Catàleg CAT-Equipaments

Infraestructures de recerca compartida:

Advanced Centre For Electronic Microscopies (AC4EM): Construcció d'un nou centre de referència en microscòpia i dos nodes de criatge

Centre de referència en Espectrometria de Masses: Construcció d'un centre de referència i dos nodes

Laboratori de Nano-Fabricació Avançada: A construir a l'Institut Català de Nanociència i Nanotecnologia (ICN2)

Plataforma d'enginyeria en l'àmbit de la medicina regenerativa: A construir al Centre de Medicina Regenerativa de Barcelona (CMRB)

Plataforma de criatge de compostes químics: A construir al Centre de Regulació Genòmica

Plataforma conjunta de metabolòmica: A construir a l'Institut d'Investigació Sanitària Pere Virgili (IISPV)

Plataforma de lipodòmica: A construir a l'Institut de Recerca Biomèdica de Lleida (IRBLleida)

Plataforma de fenòmica vegetal: A construir al Centre de Recerca en Agrigenòmica (CRAG)

Plataforma de producció de biotecnològics: A construir a espais del Consorci CELLS

Esports: Poliesportiu de Tarragona*.

Interior:

Construcció de Comissaries:

Barcelona (Sarrià-Sant Gervasi)*

La Jonquera*

Manlleu

Mollerussa

Terrassa

Torredembarra.

Annex Catàleg CAT-Equipaments

Construcció de Parcs de Bombers:

Gelida
La Roca del Vallès
Santa Llogaia d'Àlguema
Vilafranca del Penedès (remodelació)*

Justícia:

A Barcelona:

Reforma de Centre Penitenciari de Dones
Construcció d'un Centre Penitenciari Obert
Construcció d'un centre de preventius

A Girona: Adaptació del Centre Penitenciari a Centre Penitenciari Obert

Lleida: Ampliació edifici judicial de el Canyaret*

A Tarragona:

Adaptació del Centre Penitenciari a Centre Penitenciari Obert
Construcció d'un nou edifici judicial

Annex Catàleg CAT-Equipaments

Salut:

Construcció de Centres d'Atenció Primària:

Agramunt (ampliació)*
Amposta*
Barcelona (4 CAP, 2 Centres d'Urgències d'Atenció Primària)*
Caldes de Montbui (Remodelació CAP Joan Mirambell I Folch)*
Cambrils*
Castell-Platja d'Aro*
Corbera de Llobregat*
El Castell*
Figueres*
Gelida (ampliació)*
Granollers*
L'Hospitalet de Llobregat*
Lleida
Manresa*
Mataró (remodelació)*
Montornès (ampliació)*
Mont-Roig del Camp*
Prats de Lluçanès
Premià de Mar*
Roquetes (CAP i SEM)*
Sant Cugat*
Sant Feliu de Llobregat (Ampliació Centre Salut el Pla)*
Sant Boi de Llobregat*
Sant Joan de les Abadesses
Sant Pere de Ribes*
Seu d'Urgell.....

Annex Catàleg CAT-Equipaments

Construcció de Consultori Local:

Els Palleresos*
La Canonja*
La Pobla de Montornès*
L'Estartit*
Sant Joan de les Abadesses
Torà*
Verges*.

Hospitals:

Hospital Germans Trias I Pujol de Badalona: Reforma Unitat Hospitalització d'Obstetrícia I Unitat Neonatologia, Urgències Salut Mental, Remodelació I Ampliació ICO
Hospital Dr. Josep Trueta de Girona: Reforma I Ampliació Urgències, Diagnòstic Per la Imatge I Medicina Nuclear I Remodelació I Ampliació Espais ICO*
Projecte Connexió Escomesa Elèctrica Hospital Vall d'Hebron*
Ampliació I Reforma de L'Hospital de Viladecans*
Ampliació Hospital Comarcal Móra d'Ebre*
Construcció Parc Hospitalari Martí I Julià*
Remodelació Hospital General De Vic*
Remodelació Hospital Clínic de Barcelona*
Remodelació Hospital de Tremp*
Remodelació I Ampliació Espais ICO Hospital Duran I Reynals *
Centre Fòrum Hospital del Mar Atenció Sociosanitària*
Hospital De Bellvitge: Diagnòstic per La Imatge I Medicina Nuclear*
Hospital Duran I Reynals; Obres I Instal·lacions

Exemple

Nova seu de l'Hospital Clínic: l'edifici Clínic – Provença

Fites més rellevants:

- 2006 Conveni entre l'Ajuntament de Barcelona i l'Hospital Clínic de Barcelona, amb la participació de la Conselleria de Salut de la Generalitat.
- 2009 Permuta de terrenys.
- 2010 Aprovació del projecte executiu.
- 2013 Previsió de disponibilitat.

Exemple

Característiques més rellevants:

- Soterrani + PB + 5 plantes (1 per a serveis propis).
- 50.360 m²
 - Hospital Clínic 47.541 m²
 - Bombers 1.539 m²
 - Pati descobert 1.138 m²
- Urgències 128 boxes.
- Hematologia, Oncologia, Nefrologia i Urologia, diagnòstic per imatge.
- 112 llits per malalts aguts, 32 punts hospitalització de dia i 23 places per a diàlisi.

Exemple



Propostes per a un nou model de gestió d'equipaments a Catalunya

Gràcies per l'atenció!

Torn de preguntes